

Uusia kirjoja.

Ruusu-Risti kaunokirjallisuudessamme.

Annikki Reijosen jouluksi ilmestynyt „Jumalten jano“ on jo kolmas kaunokirjallinen alkuteos, joka pohjautuu Ruusu Ristin elämänymmärrykseen. Eino Krohnin „Hiljainen piiri“ ja Esikko Koitereen „Kaksi todellisuutta“ olivat sen edelläkävijöinä. Kaikki nämä teokset ovat savuttaneet kritiikin tunnustuksen arvokkaina kirjallisina tuotteina.

Annikki Reijosen kynä on niin sujuva, hänen tyyliinsä niin lennokas, hänen sielunsa niin tulisen taiteellinen, että lukiessa vähän väliä muistui mieleen vanha roomalainen lause: *poeta nascitur, non fit*. „Jumalten janon“ sepittäjä on todella kirjailijaksi syntynyt eikä itse siksi tekeytynyt. Sentähden hänen kirjallinen muotonsa ei ole missään suhteessa lopullinen, vaan alati kehittyvä, ja varmaan tulemme jo hänen ensi teoksessaan kohtaamaan kiinteämpää keskitystä, enemmän toimintaa ja sanoisimmeko selvempää arkkitehtuuria. Annikki Reijosen nero viittaa monenlaisiin mahdollisuuksiin.

„Jumalten jano“ on tunnustuskirja, koska siinä kerrotaan nuoren totuudenetsijän, Marjaanan sisäisestä kehityksestä. Askel askeleelta hän lähestyy teosofista maailmankatsomusta, tullen lopulta ruusuristoläiseksi. Kuvaus perustuu epäilemättä todellisiin kokemuksiin, muuten se ei vaikuttaisi niin elävältä ja välittömältä. Päähenkilön sielullinen kasvu tapahtuu Suomen ulkopuolella, Virossa ja Englannissa, ja vasta kirjan lopussa Marjaana joutuu Suomeen ja siten kosketukseen hengenheimolaisten kanssa täällä, – mutta kuvaukset ulkomaalaisesta Ruusun ja Ristin veljeskunnasta ja sen opetuksista tuntuvat siitä huolimatta sangen kotoisilta.

Kirjaa tullaan epäilemättä paljon lukemaan, – niin viehättävä ja sisältörikas se on.

P. E.

Uusia kirjoja.

Tuonpuoleinen elämä.

Kuoleman Siiveri on nimeltään Heikki Toppilan viime jouluksi ilmestynyt novellikokoelma, josta nyt jo parin kuukauden kuluttua on otettu toinen painos. Tässäkin kirjassa puhutaan asioista, jotka ovat salatieteellisiä tutkijoita lähellä. Novelli, josta kirja on saanut nimensä, kertoo murhaajan tuskallisista elämyksistä kuoleman jälkeen; kuinka hänen yhtämittaa täytyy uudistaa muistissaan oma rikoksensa ja kuulla omantuntonsa tuomitseva ääni; kuinka hänen itse täytyy kuolla yhä uudestaan ja yhä joutua uhrinsa ahdistamaksi ja seuraamaksi tuonelassa; kuinka vihdoinkin hänen kuollut äitinsä saapuu tuonelaan hänen luoksensa hellästi nuhtelemaan, mutta samalla lohduttamaan poikaansa. Tämä kertomus on ymmärtämyksellä ja intuitsionilla kirjoitettu. Vielä syvemmin ja inhimillisemmin vaikuttaa viisiosainen novelli „Raippatanhut“, joka mestarillisen elävästi ja psykologisesti kuvaa menneen ajan hirmuja taikauskon ja mielivaltaisen oikeudenkäynnin aloilla. Samansuuntainen verraton kuvaus mestauspaikalta on „Nassi-Eero“.

P. E.

Kalevala ja kansallinen elämä.

Herää, Suomi, tutkimaan Kalevalan opetuksia nimistä kirjasarjaa on J. E. Kaukomaan, teosofisissa piireissä tunnettu Kalevala-tutkija, ryhtynyt julkaisemaan. Ensimmäinen osa „Kalevalan kansallinen puoli“ on juuri ilmestynyt painosta. Se käsittää 21 pirteästi kirjoitettua lyhyttä kirjoitusta, joita Suomen maata, kansaa ja kieltä rakastava ihminen mielellään lukee. Tekijä on innostunut kaikkeen suomalaiseen ja uskoo kaikesta hyvää, ja epäilemättä hän saa lukijankin innostumaan. Mitä parempaa voi sanoa kirjasta, joka vielä vain on kuin johdatus niihin tutkimuksiin, joita seuraavissa osissa luvataan. Ruusu-ristiläisen tempaa mukaansa tekijän rakkaus rauhaan ja hänen elävä ymmärryksensä siitä, että kansojen veljeys aikaansaadaan vain niiden itsenäistymisen ja yksilöitymisen pohjalla eikä minkään verettömän yhtäläistymisen avulla.

P. E.

(Ruusu-Risti 1929 Helmikuu N:o 2, s. 81-82)